

Štvrtok 2. júna 2016

Text: Sk 4, 32 – 47

³²A to množstvo veriacich bolo jedno srdce a jedna duša: a nikto z toho, čo mal, nič nepokladal za svoje, ale všetko im bolo spoločné. ³³Apoštolovia však veľmi mocne vydávali svedectvo o vzkriesení Pána Ježiša a veľká milosť spočinula na nich na všetkých; ³⁴medzi nimi totiž nikto nebol núdzny, lebo všetci, ktorí mali polia alebo domy, predávali ich, a čo utržili, prinášali, ³⁵skladali apoštolom k nohám a každému nadelili, koľko potreboval. ³⁶Tak Jozef, ktorému apoštolovia dali prídanie Barnabáš - v preklade znamená: Syn potešenia - levíta, rodom z Cypru, ³⁷ktorý mal pole, predal ho a peniaze priniesol a položil apoštolom k nohám.

Piesne: ES č. 540, 363

Zamyslenie nad Božím slovom:

Majetok a jeho vlastníctvo je téma, ktorú v duchovnom živote nemôžeme obchádzať. Žijeme v spoločnosti, ktorá ctí súkromné vlastníctvo a zákonmi ho chráni. Úplne samozrejme nám pri téme majetok napadne prikázanie: „*Nepokradneš!*“ Je nám jasné, že človek potrebuje príbytok, aby sa chránil pred nepriazňou počasia, aby mal súkromie. Za úplne prirodzené považujeme to, že človek musí niečo vlastniť, aby vôbec mohol žiť, pracovať, založiť si rodinu, vychovávať deti, prispievať ovocím svojej práce do spoločnosti. Na druhej strane však vieme o úskaliach prílišnej závislosti od majetku. Vieme, že majetok zotročuje a honba za ním narúša vzťahy medzi ľuďmi a v konečnom dôsledku stojí aj za mnohými vojnami.

Pohľad na spoločenstvo prvých kresťanov v Jeruzaleme veľmi dôrazne dokresľujú správy o majetkovom spoločenstve. Okrem Sk 4, 32 – 47 je zmienka o odovzdávaní majetkov aj v Sk 2, 42 – 47 a v súvislosti s podvodom Ananiáša a Zafiry aj v Sk 5, 12 – 16. Táto charakteristika spoločenstva prvých kresťanov naznačuje splnenie dvoch rôznych ideálov. Na jednej strane je to splnenie prikazu z 5M 6, 5. Ide o lásku k Bohu celým srdcom a celou dušou. Ak v texte čítame, že spoločenstvo kresťanov v Jeruzaleme bolo ako jedno srdce a jedna duša, tak je to celkom určite narážka na opakované výzvy, ktoré zaznievajú v 5M 6, 5; 10, 12; 11, 13; 11, 18; 13, 4. Aj každodenná modlitba Izraelcov „*Počuj, Izrael*“, ktorú s veľkou určitosťou odriekali aj prví kresťania, opakuje túto myšlienku a rozširuje ju o prikaz milovať Boha celou silou. Motív sily v našom texte zaznieva v slovách o sile (moci), s ktorou apoštolia vydávali svedectvo. Túto myšlienku s veľkou naliehavosťou opakoval aj Pán Ježiš a poznáme ju ako dvojité prikázanie lásky alebo aj ako sumu zákona (L 10, 27). Majetkové spoločenstvo, v ktorom všetci slúžia svojím majetkom všetkým, je teda splnením požiadavky totálnej lásky k Bohu a k blížnemu tak, ako ju nastolil Pán Ježiš aj v rozhovore s bohatým mládencom (L 18, 18 – 30). Majetkové spoločenstvo je však aj splnením prirodzenej túžby všetkých národov po lepšom usporiadaní spoločnosti. Celkovou témou Skutkov apoštolov je totiž priblíženie evanjelia a jeho obhajoba pred národmi vtedajšieho sveta. Vzdelaný autor tejto knihy tu veľmi umne narába s predstavami, ktoré boli blízke gréckym filozofom a rímskym rečníkom. Aj Aristoteles pozná výraz „jedna duša“, keď hovorí o ideálnom spoločenstve ľudí (Nikomachova etika, IX, 8, 1168b). Od čias Platóna prevládal v grécko-rímskej antike názor, že ideálny štát musia viesť ľudia, ktorí sa vzdajú svojho súkromného majetku. Je pravda, že tento názor už v antike mnohí kritizovali ako utopický. O to pozoruhodnejšie je, že sa odráža aj v centrálnej predstave o usporiadaní spoločenstva prvých kresťanov. Amen.

Modlitba:

Všemohúci Bože, nauč nás získať slobodu od otroctva majetku. Daj nám odvahu milovať Teba a svojich blížnych tak, že sa s núdznyimi budeme deliť o to, čo si nám požehnal. Zbav nás pokušenia spoliehať sa na výsledky svojej práce a veď nás k odovzdanosti Tebe a nezištnej službe ľuďom. Amen.

Doc. Mgr. Ondrej Prostředník, PhD., evanjelický a. v. farár, pedagóg na Katedre Novej zmluvy na Evanjelickej bohosloveckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave